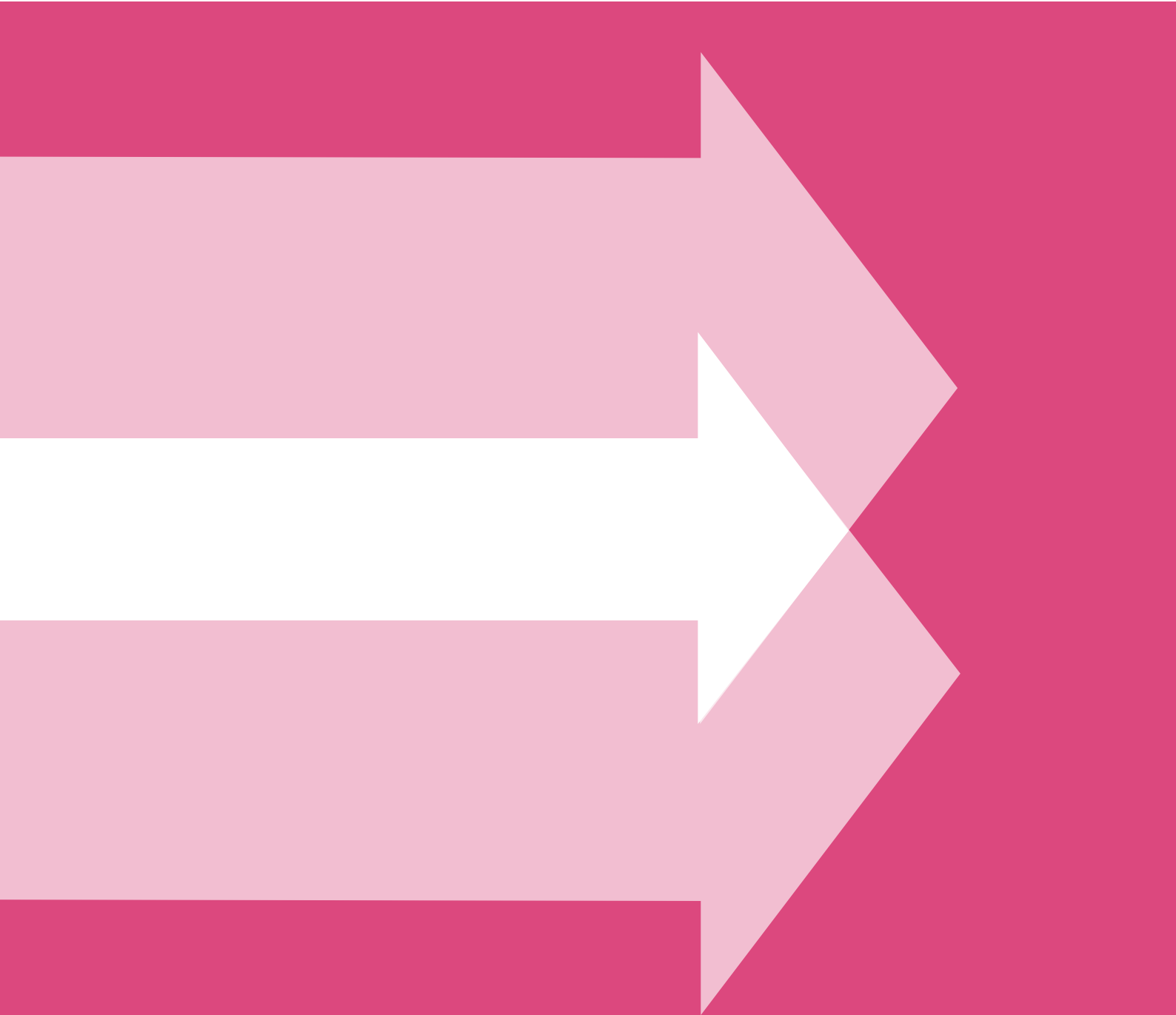

Vad har hänt, vad görs och vad borde göras i Det urbana spelet?

ARBETSMATERIAL 2014:2

Vad har hänt, vad görs och vad borde göras i Det urbana spelet?

Utvärdering av Det urbana spelet

2 Vad har hänt, vad görs och vad borde göras i Det urbana spelet

Tillväxt, miljö och regionplanering. TMR, ansvarar för regionplanering och regionala utvecklingsfrågor i Stockholms län. TMR arbetar på uppdrag av landstingsstyrelsen och tillhör Stockholms läns landsting (SLL). Vi bidrar till Stockholmsregionens utveckling genom en utvecklingsplanering som grundas på kvalificerat underlag och analys. Genom samverkan och kommunikation bidrar vi till att regionens aktörer når en gemensam syn på regionens utveckling. Vi ger förutsättningar och tar initiativ för att visioner, mål, strategier och åtaganden i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF) ska bli verklighet.

Vi bevakar systematiskt utvecklingen i regionen och omvärlden. I TMR:s rapportserie presenteras kunskapsunderlag, analyser, scenarion, kartläggningar, utvärderingar, statistik och rekommendationer för regionens utveckling. De flesta rapporter är framtagna av forskare, utredare, analytiker och konsulter på uppdrag av TMR. På www.tmr.sll.se/publikationer finns möjligheter att ladda hem digitala versioner, beställa eller prenumerera på våra rapporter.

Citera gärna innehållet i rapporten men uppge alltid källan. Även kopiering av sidor i rapporten är tillåtet förutsatt att källan anges och att spridning inte sker i kommersiellt syfte. Återgivning av bilder, foto, figurer och tabeller (digitalt eller analogt) är inte tillåtet utan särskilt medgivande.

TMR är i likhet med Stockholms läns landstings samtliga förvaltningar miljöcertifierade enligt ISO 14001 och jobbar med ständiga förbättringar i ett särskilt Miljöprogram, femte steget. SLL:s upphandlade konsulter möter särskilt ställda miljökrav. Denna trycksak är tryckt enligt SLL:s miljökrav.

Tillväxt, miljö och regionplanering
Box 22550, 102 69 Stockholm
Besök Norra stationsgatan 69
Tfn 08-123 130 00, Fax 08-737 25 66
tmr@sll.se www.tmr.sll.se

Utvärderingen har genomförts av
Anton Sjöblom
Praktikant Stockholms universitet

Grafisk form och produktion TMR

LS 1303-0324
ISSN 1654-885x

Förord

Januari 2013 avslutade TMR tillsammans med länsstyrelsen förstudien om hållbar urban utveckling som resulterade i rapporten Det urbana spelet och verktyget Det urbana spelet.

Sen dess har Det urbana spelet tillämpas vid 11 tillfällen under 2013, samtidigt har konsultföretaget Sweco Strategy AB börjat använda spelet som verktyg i sina uppdrag. Det urbana spelet har valts till objekt för fallstudien som ska titta på hur flernivåstyrningen inom EU påverkar arbetet med EU2020 med fokus på sociala sammanhållningsutmaningar i medlemstaterna.

November 2013 fick TMR möjligheten att genom praktiköverenskommelse låta masterstudenten Anton Sjöblom utvärderar själva verktyget. Praktiken var en del av masterprogrammet i Urban och Regional Planering vid Stockholms Universitet. Under praktikperioden har med hjälp av utvärderingen arbetet påbörjat att anpassa och översätta Det urbana spelet för användningen inom i första hand EU. Den 12 december spelades pilotversionen av The urban game med ett URBACT-nätverk i Södertälje kommun. Detta speltillfälle blev en stor framgång och påvisade att verktyget är mycket lämpligt att användas i ett internationellt sammanhang.

Detta arbetsmaterial bör ses i detta sammanhang och är ett av stegen i vidareutveckling och internationalisering av Det urbana spelet.

Stort tack till utvärderaren och alla andra som har ställt upp med att svara på intervjuerna.

Det urbana spelet fortsätter!

Evert Kroes

Regionplanerare

Januari 2014.

Innehåll

Förord **3**

Innehåll **4**

Inledning **5**

Metod för utvärderingen **5**

Introduktion till Det urbana spelet **7**

Reflektioner kring spelandet **9**

Spelövervakande **9**

Intervjuer med tidigare deltagare **10**

Spelkortet **10**

Utvärderingsanalys **12**

Revidering av spelkortet **12**

Spelet som arbetsverktyg **13**

Nästa steg för spelet **15**

Slutsatser **17**

Förslag för korten. **17**

Kontinuitet för framtiden **17**

Metod för uppföljning **17**

Tid till diskussion/dialog **17**

Källor **19**

Källor **19**

Intervjuer **19**

Bilaga 1 Engelsk översättning spelkort **20**

Bilaga 2 Förslag till omformulering av spelkortet **24**

Inledning

Den här rapporten är framtagen inom ramarna för praktikkursen *Uppdragsprojekt inom Samhällsplanering* som en del av masterprogrammet i Urban och Regional Planering vid Stockholms Universitet, på uppdrag av Stockholms Läns Landstings Tillväxt, Miljö och Regionplanering (TMR). Institutionens syftesbeskrivningen för uppdragsprojektet lyder enligt följande:

Det övergripande kunskapsmålet är att studenten kan, i samarbete med en extern organisation, tillämpa sina metod- och teorikunskaper och kunna reflektera över resultatets användbarhet. Ett ytterligare syfte är att göra studenten anställningsbar. I samverkan med arbetslivet samlar studenten in, bearbetar och analysera data utifrån relevanta frågeställningar samt redovisar sina resultat skriftligt och muntligt.

Med grund i detta har studenten Anton Sjöblom i samverkan med sin handledare Evert Kroes på TMRs Tillväxtavdelning utvecklat följande uppdrag inom området urbant utvecklingsarbete:

Inom ramen för TMR:s fortsatta arbete med hållbar urban utveckling ska Anton Sjöblom under sin praktikperiod på TMR genomföra en kvalitativ utvärdering (av tillämpningen) av verktyget Det urbana spelet. Praktikperioden avslutas genom en redovisning av reviderade åtgärdskort och en utvärderingsrapport om Det urbana spelet och tillämpningen av verktyget.

Det initierade uppdragsprojektet syftar till att utvärdera det av TMR framtagna arbetsverktyget "Det urbana spelet". Arbetsverktygets mål är att belysa den problematik som förhindrar hållbar urban utveckling, med fokus på flernivåstyrning, tvärssektoriell samordning och hur vi därigenom kan bemöta det växande socioekonomiska utanförskap som idag finns i olika områden runt om i Stockholmsregionen. Under arbetets gång har det varit stort fokus på att analys- och utvärderingsarbetet har skett självständigt och oberoende av handledaren Evert Kroes som även har utvecklat verktyget.

Inom ramarna för projektbeskrivningen diskuterades också vad nästa steg är för spelet. Där rapporten ämnar bidra med underlag till en marknadsföringsplan för spelet för 2014, samt vara med och förbereda och genomföra en spelomgång i ett europeiskt sammanhang på engelska. Rapporten analyserar hur arbetet med den urbana utvecklingen fortlöper, hur vi på bästa sätt kan ta tillvara på och implementera det underlag och den kunskap spelet ämnar belysa i arbetet för en hållbar urban utveckling.

Metod för utvärderingen

Grunden för den här utvärderingen har varit att samla in material och data under en praktikperiod på TMR. Data har samlats in i de speltillfällen som ägt rum under praktikperioden och slutligen också i intervjuer med tidigare speldeltagare. Inter-

vjupersonerna är sex stycken till antalet och de är aktörer som på olika sätt varit knutna till Det urbana spelet. Intervjuerna har varit avsedda att avhandla följande: Upplevelsen av spelmomentet, om och i så fall vilken ny kunskap eller erfarenhet som togs med från spelandet, hur Det urbana spelet påverkat deras vardagliga arbete samt om det är något specifikt de har saknat i spelet och spelandet. Förutom detta, har också en genomgång och revidering av de 99 åtgärder eller spelkort som avhandlas i spelet och en engelsk översättning av dem gjorts, samt en kortare teoretisk analys av grundvalarna för spelet.

De här styckena syftar inte till att bidra med en omfattande teoretisk litteraturstudie, en sådan skulle bli på tok för stor för det här arbetet. Utan snarare ämnar den här delen exemplifiera att spelet har kontakt med aktuell forskning om samverkan mellan sektorer och styrvåer, samt forskning kring hållbar urban utveckling. Spelet ämnar att ur ett perspektiv av hållbar urban utveckling belysa och diskutera frågor relaterade till hur flernivåstyrning, eng. multi-level governance, och tvärsektoriell samordning påverkar det urbana utvecklingsarbetet med fokus på socioekonomiskt segregerade områden.

Den nederländska professorn i statsvetenskap PWA Scholten menar att flernivåstyrning fungerar allra bäst om det finns en samverkan mellan de olika nivåerna, snarare än en mer hierarkiskt byggd struktur. Vidare pekar också Scholten på att det måste till ett erkännande av att de här aspekternas flernivå-orientering och vikten av att skapa arenor som tillåter interaktion mellan de olika nivåerna (Scholten, 2012). Något som också kan appliceras på tvärsektoriell samordning, där spelet belyser just de två aspekterna samt kontakterna mellan de två olika delarna för att med hjälp av en helhetsbild förstå hur insatser och åtgärder påverkar varandra.

Talar vi mer konkret kring hållbar urban utveckling handlar ett av de ursprungliga resonemangen kring Det urbana spelet om att se en helhetsbild i diskussionen om utanförskap. Att det inte är områdena som är segregerade, utan det är regionen som är segregerad. Där det går att diskutera kring vart makten ligger att förändra segregeringar, för inom urbant utvecklingsarbete är den kanske mest fundamentala delen i diskussionen kring hur segregeringar i urbana områden och regioner kan bidra till att bibehålla och stärka ett utanförskap och ett innanförskap.

Teori kring innanförskapets krafter kontra utanförskapet. Ett enkelt artikelsök på akademiska artiklar hittades 11 artiklar på ordet "innanförskap" medan hela 361 artiklar hittades på ordet "utanförskap". Samtidigt har exempelvis Maria Oskarsson, i en studie från 2012 påpekat att ur ett politiskt perspektiv, på grund av den ojämna resursfördelningen mellan grupper i utanförskap kontra innanförskap, är innanförskapet platsen där valen och makt vinnas (Oskarsson, 2012). Detta är också en viktig poäng att göra och ytterligare undersöka inom den hållbara urbana utvecklingen. Det vill säga att makten att förändra kommer inifrån, inte utifrån, att områden i utanförskap är geografiska uttryck för en regional segregering.

Både Det urbana spelet och den här rapporten har haft de delarna som en grund. Att det måste tas en helhetsbild för att belysa problematiken kring den hållbara

urbana utvecklingen. De komplexa sambanden som knyter samman insatserna och åtgärderna måste ses ur ett helhetsperspektiv, inte som isolerade händelser.

Introduktion till Det urbana spelet

Hösten 2012 genomförde TMR och Länsstyrelsen i Stockholm en förstudie om hållbar urban utveckling. Förstudien syftade till att ta fram ett underlag för vad konceptet hållbar urban utveckling kan betyda för Stockholmsregionens arbete med genomförandet av RUFS 2010 och en av dess strategier "Stärk sammanhållningen". Målet med förstudien var att hitta sätt att hantera den socioekonomiska boendesegregationens negativa konsekvenser genom en förbättrad samordning mellan olika styrnivåer och sektorer.

Ett av de initiala initiativen var att få olika expertgrupper att mötas och samtala kompromisslöst kring de här frågorna. För att få experterna att slappna av, kliva ut ur sina expertbubblor, kom projektgruppen fram till att ett sätt att åstadkomma detta var att ta fram ett spel. Där experter och andra aktörer i en mer lekfull form ges möjlighet att på en mer prestigelös basis diskutera sina frågor och andras frågor kring hållbar urban utveckling.

Inom förstudien plockades 202 åtgärder fram baserade på de olika nationella och kommunala insatser som gjorts för att bryta boendesegregationen sedan 90-talet. För att kunna sätta åtgärderna i sin kontext skapades en rutig spelplan, där basen var de olika administrativa sektorerna som finns i svensk samhällsbyggnad och höjden var de olika styrnivåer som finns i Sverige. Slutligen reviderades de 202 åtgärder ner till 99 åtgärder för urban utveckling. Dessa åtgärder gjordes om till spelkort.

Spelet kräver en spelledare, en passiv deltagare som guidar spelarna igenom spelet. I ett optimalt tillfälle behövs 15-20 speldeltagare, men skulle potentiellt också kunna spelas med minst 5 deltagare. En teoretisk övre gräns på deltagarna är 99, det vill säga så många deltagare som det finns spelkort. Rent utrymmesmässigt skulle det bli smärre problematiskt. För större grupper finns det istället en annan spelvariant där spelplanen tagits fram i form av en stor matta på 64 m², alternativt att dela upp gruppen i mindre grupper.

Det urbana spelet kan spelas i två olika versioner, den ena benämns *Det urbana spelet som spel* och den andra benämns som *Det urbana spelet som verktyg*. I *Det urbana spelet som spel* börjar spelet med att spelledaren går igenom premisserna för spelet, hur det kommit till, varför det spelas samt hur det spelas.

Därefter tar spelarna varsitt spelkort, den första spelaren placeras sen sitt spelkort på spelplanen beroende på vilken sektor och vilken styρνivå spelaren anser att mandatet finns för att genomföra åtgärden som finns på spelkort. I matt-varianten placeras spelarna ut sig själva istället för spelkortet på spelplanen. I samband med placeringen får de också förklara sitt resonemang över varför de placerat sig som de gjort.

När samtliga spelare placerat ut sitt spelkort får speldeltagarna ett gult, rött och grönt kort. Där efter tar spelledaren ett varv runt bord där de olika spelarna får läsa upp sin insats, vartefter övriga speldeltagare får visa ett grönt kort om den insatsen inte påverkar deras egen insats, gult kort om de vill diskutera insatsen för att den påverkar deras insats och det behövs samverkan, eller ett rött kort för spelaren att säga stopp för att den insatsen skulle påverka spelarens insats allt för mycket och bli kontra-produktiv. Slutligen görs också en runda där spelarna var och en gör en personlig reflektion kring spelandet och vad det är de tar med sig ifrån spelomgången.

I *Det urbana spelet som verktyg* får deltagarna i lämplig tid innan spelmomentet välja varsitt spelkort, vars åtgärd de bedömer vara viktigast att genomföra i ett åtgärdsprogram för hållbar urban utveckling med fokus på att bryta den socioekonomiska segregationen i regionen. När sen spelet spelas får deltagarna med grund i samma princip som Det urbana spelet som spel, placera ut sina spelkort på spelplanen. Där efter delas deltagarna in i mindre grupper och de grupperna får i uppdrag att utifrån deltagarnas åtgärder ta fram ett gemensamt förslag till genomförande av åtgärderna. Slutligen återsamlas grupperna och redovisar sina förslag för varandra. Huvudmålet för spelet är att i kontexten av hållbar urban utveckling belysa problematik relaterad till hur åtgärder, program och projekt inom olika sektorer och styρνivåer påverkar och inte påverkar varandra. Spelet ämnar sprida kunskap om hållbar urban utveckling och vad de insatser som gjorts i Sverige sen 90-talet gjort och problematiken kring dem. Detta görs genom att sprida kunskap om vikten av strukturell samverkan mellan sektorsgränser och styρνivåer. För att komma åt de strukturella sambanden och inte bli en punktinsats, ska inte spelet spelas kopplat till specifika projekt, då spelet syftar till att bygga upp en kritisk massa med relevanta aktörer kring en strukturell förståelse av problemen kring styrning i och mellan sektorer och styρνivåer

När den kritiska massan sedan är uppnådd kan saker börja hända och strukturer börja förändras. Urbana spelet ämnar väcka marknaden för de här frågorna och förändringarna, för att påverka och förändra hur vi idag och i framtiden arbetar med frågor relaterade till hållbar urban utveckling.

Reflektioner kring spelandet

Spelövervakande

Under utvärderingsperioden har bara varianten *Det urbana spelet som spel* spelats, därför kommer inte spelvarianten *Det urbana spelet som verktyg*, avhandlas. Vilket gör att det är Det urbana spelet som spel som äsytas i diskussionerna framöver. Det kanske mest slående var att generellt uppbådade deltagarna en stegrande entusiasm kring själva spelandet. Engagemanget ökade successivt allt eftersom spelet fortgick. Det kändes också som att spelet satte igång en hel del tankar. Spelet har vad som kunde noteras i de två svenska samt den engelska omgången, gett upphov till en väldigt förlåtande atmosfär bland spelarna. Upplevelsen var att spelarna kände en legitimitet att tolka och placera spelkortet i rollen av expert av just sin åtgärd. Det fanns några som visade tecken på att ha lite problem med sina spelkort, kring vad de betydde, hur de skulle tolkas och vart de skulle placeras på spelplanen. Alla kort placerades dock ut efter lite om och men, ibland även med egna helt personliga tolkningar av åtgärden. Den engelska versionen av spelet visade att trots språkbarriärer går det att spela spelet, trots systemskillnaderna mellan länderna brottas alla med liknande samverkansproblem.

Det uppstod några situationer under spelomgångarna som kan härledas till en upplevd otydlighet kopplat till spelandet. Definitionen av det röda kortet är ett exempel på den fria tolkningen av spelet som skapar otydlighet för spelarna. I en av spelomgångarna uppfattades det röda kortet av många ha den innebörd som det gula kortet har. Vilket ledde till en ovanligt hög användning av det röda kortet. Om spelet ämnar statistiskt dokumentera hur de spelkorterna läggs på spelplanen, blir en otydlighet där en källa till feltolkning. I andra omgångar har deltagarna också haft svårt att förstå syftet med huruvida åtgärderna ska placeras på spelplanen där mandatet ligger eller vart det borde ligga.

Under delar av spelomgångarna var upplevelsen att spelledaren förde diskussionen och delgav spelarna med sin analys. Något som i sig inte är fel, faran blir dock om det överskuggar och begränsar speldeltagarnas egen möjlighet att reflektera och komma med input till sig själv och gruppen, men också till spelledaren och arbetet med Det urbana spelet i stort. Det kan finnas ett värde i att släppa ordet friare och låta deltagarna diskutera mer, snarare än att huvudfokus hamnar på spelledarens förklaring av arbetet med hållbar urban utveckling.

Den allmänna reflektionen och diskussionen kring frågorna och spelet är relativt lika i sin struktur vid de olika speltillfällena, alltså kunskapen finns redan där, det är inget direkt revolutionerande som görs. Det som dock blir tydligt var att det vid alla tillfällena saknades tid till efterdiskussion och reflektion, där de stora tankarna och idéerna kan få spelrum inom spelets ramar. Det finns ett stort potentiellt värde i att låta den lekfullhet och den rambrytning spelet förser deltagarna med att ligga till grund för diskussioner.

Intervjuer med tidigare deltagare

Alla tillfrågade aktörer har olika uppfattningar och reflektioner efter spelet. Det verkar finnas en generell entusiasm hos folk kring spelet, men hur stor den är och hur pass implementerbar verktyget anses vara varierar mellan spelare. Från de som har spelat en omgång finns det en väldigt stor entusiasm kring potentialen som spelet har, medan det går att skönja en viss skepsis från respondenter som har haft med spelet att göra, men inte själva har deltagit i ett speltillfälle. Det verkar finnas dock en viss tveksamhet bland intervjuade kring vad spelet faktiskt har utmynnat i efter man har spelat spelet.

En tydlig generell tolkning av det som uppkommit i intervjuerna är att det viktigast med spelet är diskussionen och dialogstartandet. Exempelvis i ett av spelen som två intervju-personer varit med i pekade de på att spelet i sig kanske inte var så revolutionerande, utan det var diskussionen efteråt som hade varit det mest utvecklande och mest givande från spelomgången. Spelet upplevdes som ett väldigt bra sätt att initiera en dialog kring de här frågorna. Några tryckte också på poängen och vikten av vart åtgärderna bör ligga någonstans, inte vart de idag ligger, som en bra dialogstartare.

Precis som i det spelövervakande momentet dök det även i intervjuerna upp synpunkter och reflektioner som kan kopplas till vikten av tydliggörande av olika aspekter av spelet. Flera pekade på att några spelare hade problem med att helt och fullt förstå åtgärden som fanns på spelkortet. Något alarmerande som lyftes i intervjuer relaterade till tydlighet var att spelarna inte förstätt korten, men ändå placerat ut dem på spelplanen.

Det framfördes av en av respondenterna att det finns ett potentiellt stort värde i att göra djupare uppföljningar hos speldeltagarna, över hur de tagit emot spelet och implementerat kunskapen från spelet. Det kan finnas ett värde i att utveckla en metod för att efter ett tag få återkopplingar av före detta spelare för hur spelomgången upplevdes och vad de tog med sig från spelet. Detta för att ytterligare stärka spelet och för att få underlag till hur spelet kan utvecklas och hur spelets erfarenheter mer konkret kan bidra till målet om hållbar urban utveckling, som i långa loppet ämnar vara bidragande till att RUFSS 2010s mål om Stockholm som Europas mest attraktiva storstadsregion infrias.

Spelkortet

Vidare har också spelkortet utvärderats, genom iakttagelser i intervjuerna och i det egna spelbevakandet, som utmynnat i en reviderings-genomgång av spelkortet. Där samtliga spelkort har analyserats och om bedömts nödvändigt omformulerats med två primära mål, att få bort lite av de byråkratiska formuleringarna samt ta bort de Stockholmsreferenser som finns. Slutligen har också ett 30-tal kort valts ut som särskilt intressanta och sedan översatts till engelska (se [bilaga 1](#) och [bilaga 2](#)).

Under en av spelomgångarna var det för första gången "icke tjänstemän" och utomstående med och spelade spelet. Där var den initiala känslan att det inte uppstod några större problem bland deltagarna att förstå spelet och att i diskussionen efter omgången kunde skönjas att poängen med spelet hade nått fram. Det var en del

som hade smärre problem att tolka korten, men generellt sett kändes det som att deltagarna förstod sammanhanget och spelets idé. I den engelska pilot-spelrundan var upplevelsen att inte någon av deltagarna hade några problem med att förstå spelkortet/åtgärderna och sätta dem i ett sammanhang.

Det fanns dock en viss tveksamhet att skönja från några av deltagarna i dokumentationen från en tidigare spelomgång, där några hade problem att förstå och placera in sin åtgärd på spelplanen. Den poäng som lyftes i en av intervjuerna, var att flera spelare oavsett verkningsgrad inom arbete med urban utveckling inte hade förstått spelkortet helt. Att de istället bara placerat ut korten på en höft för att vara spelledaren till lags och faktiskt inte förstått åtgärden eller sammanhanget. Därför är det, trots de första reflektionerna som gjordes efter speldeltagande, av stor vikt att korten går igenom ordentligt och att de revideras för att de ska vara så tillgängliga som möjligt för speldeltagarna.

Utvärderingsanalys

Under tiden för utvärderingsarbetet har det framkommit att de som spelat spelet generellt varit positiva till det som arbetsverktyg och sett det som ett spännande och innovativt sätt att behandla frågor kring hållbar urban utveckling. Spelet har prisats för sin roll som dialog- och diskussionsstartare. Det har dock under utvärderingsperioden uppkommit en del reflektioner, både av intervjupersoner, i spelmomenten och egenhändigt uppkomna, om spelet som arbetsverktyg och kring den kunskap spelet ämnar förmedla.

Revidering av spelkorten

Den kanske största konkreta åtgärden för den här utvärderingen är den genomgång och den input som gjorts och fåtts kring revideringen av spelkorten, hur de är strukturerade och hur de är formulerade. Då det från olika håll funnits en viss kritik över att spelkorten varit för svåra att förstå, samt att en del ansett att de haft en för tydlig Stockholms-anknytning.

Tolkningen är att generellt sett är spelkorten bra, men att det finns några av dem som upplevs som svårtydda, både av utomstående och av tjänstemän. Något som pekar på att det finns ett visst behov av att gå igenom och tydliggöra och eventuellt omformulera en del av spelkorten.

En viktig inledande poäng att göra i det här sammanhanget är att innebörden av åtgärderna som finns på spelkorten i sig inte är huvudintresset för Det urbana spelet. Förstudien som blev till Det urbana spelet pekade på att vilka åtgärderna är i verkligheten är subjektivt beroende på vilken lokal, regional och nationell kontext åtgärden finns i. Exakt vad åtgärden innebär är därför mindre viktigt, Det urbana spelet syftar till att förmedla att den största utmaningen inte är åtgärderna i sig, utan det är samordningen mellan olika åtgärder i tid och rum som är det. Därför är Det urbana spelet riktat mot och fokuserat på att belysa samspelet mellan olika sektorer och styrnivåer, som den största utmaningen för hållbara urban utveckling. Med det sagt kan också sägas att exakt vad åtgärderna är inte är obetydligt. Det som dock är viktigt är hur de är formulerade. Att de är tydliga i sitt utförande och att det utan allt för stor eftertanke ska vara möjligt att förstå och sen sätta åtgärden i ett sammanhang. Förståelsen av korten är otroligt viktig och därför är förståelsen för begreppen också otroligt viktiga för spelets legitimitet som arbetsverktyg. Då det var en del av uppdraget och det under utvärderingens gång uppkommit brasklappar om att spelkorten i viss mån är svåra att förstå, är det tydligt att åtgärderna på spelkorten måste revideras för att bli mer lättförståeliga.

Spelkorten har kritiserats för att vara för byråkratiska och svåra att ta till sig. Att medborgare skulle ha problem med de byråkratiska formuleringarna. En idé som bollades var att göra två versioner av korten, att skriva en variant på lättare svenska. Men i samband med lite mer oerfarna spelare upplevdes inte att spelarna hade svårt

att förstå frågorna, tolkningssvårigheterna har inte varit så pass fundamentala att de behöver skrivas om på lätt svenska. Snarare är det så att förklaringar av åtgärderna på lättare svenska, riskerar att förstöra gruppdynamiken i spelet och stigmatisera och trivialisera vissa deltagare gentemot andra. En poäng som också uppkom under en spelomgång är att förenklingar också riskerar att värdefulla tolkningar går förlorade. Då en speldeltagare inte hade hört begreppet "social housing", utan istället skapade sig en egen tolkning av begreppet och placerade ut kortet utifrån den. Detta i sin tur ledde till en diskussion att vi tolkar begreppen olika men oftast utgår ifrån att vi tolkar begreppen på samma sätt. Kopplat till begreppsförståelse är det som lyftes i samband med en av intervjuerna, att spelare inte hade förstått spelkorten men placerat ut åtgärderna på spelplanen likväl. Att vissa spelar för att blidka spelledaren, utan att riktigt förstå insatsen, alternativt att de inte kan se sin roll på spelplanen och därför inte maktar med att göra någon djupare analys kring de olika nivåerna.

Utifrån de resonemangen har åtgärderna på spelkorten reviderats, spelkorten är reviderade och omformulerade till hur de ser ut idag. I framtiden kan det också finnas ett värde i att revidera för att skära ner antalet spelkort för att lättare kunna följa olika insatser och hur de tolkas. För att säkerställa den statistiska uppföljningen och uppföljningen i stort av arbetet kan det finnas ett värde i att kraftigt reducera antalet åtgärder/spelkort i spelet. Ju färre kort desto större chans är det att korten används i flera spelomgångar. Samt att åtgärderna inte används som konkreta projekt med förankring i verkligheten, utan de är endast exemplifieringar av potentiella insatser som kan göras, syftet är i mina ögon bara att insatserna är till för att belysa den problematik som spelet ämnar lyfta. Därför är åtgärderna och spelkorten i sig inte så extremt viktiga.

Vid en större revidering kan diskussionen kring vikten av spelkorten diskuteras, hur spelkorten/åtgärderna i spelet kan användas för att få fram kunskapsunderlag och data kring hållbar urban utveckling baserad på hur de olika åtgärderna tolkas och placeras. Då kan finnas utrymme för ett omtag avseende spelkorten. Istället kanske det bara ska vara exakt så många kort som det finns spelare. Skapa en struktur för såg 15 grundkort som alltid ingår i spelet. Sen finns det tilläggskort i 5-10 stycksintervaller beroende på hur många som ska vara med och spela. Spelar 11-12 spelare med 15 kort är inte det lika statistiskt och uppföljningsmässigt ohållbart som när 11-12 spelare spelar med 99 kort. Utfallet att fler spelomgångar träffar samma kort blir ofantligt mycket högre i det första scenariot. Spelkorten kan antingen väljas ut med grund i relevans och "viktighet" alternativt baseras på vilka spelkort som redan använts mest under tidigare spelomgångar. Detta gör det möjligt att följa hur varje åtgärd placerats på spelplanen vid olika tillfällen.

Spelet som arbetsverktyg

En initial reflektion som kan göras i den här utvärderingen, är kopplad till en del kritik och reflektioner som uppkommit hos speldeltagare i samband med spelande. Där vi kan ställa oss frågan; vad är reflektioner över själva arbetsverktyget Det urbana spelet och vad är reflektioner över de problem och stuprör som faktiskt finns i samhället? Är den frustration som uppkommit mot Det urbana spelet felriktad och borde egentligen vara riktad mot samhällsapparaten eller den kontext olika aktörer

verkar i? Att vi känner oss frustrerade över att behöva redovisa vart mandatet ligger istället för vart det borde ligga i spelet, förändrar inte verkligheten, att redovisa vart det ligger hjälper till att lyfta upp den strukturella frustrationen som ligger och bubblar under ytan hos spelarna. Det hjälper till att stärka byggandet och samlandet av den kritiska massan som spelet ämnar bygga upp.

När det kommer till spelplanen är det stolpiga i spelets och spelplanens utformning en direkt återgivning av den administrativa verklighet de olika mänskliga aktörerna idag lever och verkar i. Därför bör inte en revidering av spelet rendera i att den fysiska utformningen av spelet förändras. Avsaknaden av eller viljan att lägga till nivåer är en del av den administrativa verklighet vi idag lever och agerar i. Diskussionen kring administrativa problem är en del av kunskapen spelet vill förmedla. Kontakter, förändringar och nytänkande i relation till spelet ska leda till en förändring av spelarnas verklighet och arbetssätt snarare än en fysisk förändring av spelet.

Spelmomentet i sig är bra, men diskussionsdelen kan utvecklas. Det är viktigt att främjandet av den diskussion som initierats stöds. Både i intervjuer och i spelövervakande har det varit tydligt att det finns en vilja att utöka diskussionsdelen av spelet. Även om syftet med spelet är att främja diskussion och att så också har gjorts i andra omgångar, är det viktigt att säkerställa att diskussionen ges tydligt utrymme i samtliga speltillfällen. Detta är den kanske viktigaste iakttagelsen som gjorts, att spelet har initierat tankar och idéer men att på grund av stundtals abrupta slut så har inte diskussionen lyfts. Lyfts den inte här i det här förlåtande forumet finns risken att den inte lyfts alls, det finns inga konkreta garantier för att deltagarna lyfter diskussionen i sin egen vardag.

Spelet ska initialt beskriva verkligheten, därför ska spelstrukturen med vart mandat att implementera åtgärden ligger idag stå fast. Medan grunden för den senare diskussionen ska handla om vart åtgärderna borde ligga samt hur det påverkar den eventuella förflyttningen på spelplanen och hur andra åtgärders förflyttning påverkar samverkansaspekten. Med en sådan struktur går det att visa på dagens struktur och problem relaterad till den, samtidigt som vi sätter igång en diskussion kring hur den här strukturen kan påverkas.

Just en sådan struktur kan hjälpa till att göra spelmomentet och förmedlandet av kunskapen tydligare för de inblandade. Det är väldigt viktigt för att spelet ska vara så konkret som möjligt samt för hur arbetet med kontinuiteten i spelet fortgår och hur det blir så framgångsrikt som möjligt. Kontinuiteten stärks om tydligheten i spelet stärks, det ger en struktur kring spelmomentet. Finns det ett klart och tydligt syfte från spelledningen blir det sen lättare att applicera och förmedla ett mål eller en vision för hur spelet förväntas påverka spelarna i en positiv och konstruktiv riktning. Något som kan vara till stor hjälp inför marknadsföringsarbete med spelet.

Ser vi till sammansättningen av spelarna, i en struktur av deltagare från väldigt många olika nivåer inom den kommunala hierarkin från individ och uppåt, upplevs att alla följer med i spelandet. Deltagare från olika nivåer gör det inte nödvändigtvis osäkert och hierarkiskt, utan snarare kanske att det förser deltagarna med en grundförståelse för att de som sitter vid bordet har olika kompetenser, medan det i

grupper med lika eller liknande kompetenser kan uppstå konkurrens-situation då de är expert på samma saker. Vilket öppnar för att det skulle vara intressant att se hur det skulle se ut i ett forum med uteslutande icke-tjänstemän, eller medborgare, hur förståelsen för spelet ser ut då.

Det finns ett värde i att utveckla en metod för att efter ett tag få återkopplingar av före detta spelare av hur spelomgången upplevdes och vad de tog med sig från spelandet. Detta för att ytterligare stärka spelet och för att få underlag till hur spelet kan utvecklas och hur spelets erfarenheter mer konkret kan bidra till målet om hållbar urban utveckling. Något som i långa loppet ämnar vara bidragande till att RUFSS 2010s mål om Stockholm som Europas mest attraktiva storstadsregion infrias.

Nästa steg för spelet

En reflektion i utvärderingen av Det urbana spelet är att *spelet är väldigt uppskattat*. Det huvudmål spelet har att hos olika aktörer belysa strukturell problematik relaterad till hur olika sektorer och styrvivåer påverkar varandra inom arbete med urban utveckling, verkar uppnås. Speldeltagarna känner efter lite inledande problem med den konkreta förståelsen för spelet alltid igen sig i spelet. Det är ingen som slår bak ut och säger att inget av det här stämmer. På sin höjd har deltagare sagt att spelet inte är någon nyhet, utan att de redan känner till det här. Samtidigt *uppskattade spelarna ändå den dialog som startas* och ser ett stort egenvärde i den efterföljande diskussionen.

Under utvärderingen har det dock tydligt framkommit att *det krävs en diskussion kring nästa steg*. Det har funnits antydningar till att det funnits en viss otydlighet kring syftet med spelet, vad det i slutändan är spelet vill förmedla. *Det är exceptionellt bra på att initiera en dialog som går över sektorsgränser och styrvivåer*. Men för att spetsa till ytterligare går det att tydliggöra och göra mer utrymme för en diskussion kring vart åtgärderna borde ligga någonstans på spelplanen. Detta för att få till en mer konkret diskussion kring sektorstyrning och olika styrvivåer och hur de faktiskt påverkar ambitionerna till ett arbete med hållbar urban utveckling.

Det krävs större utrymme för diskussioner kring vart de olika åtgärderna borde ligga någonstans på spelplanen och i arbetet med urban utveckling. Det skulle kunna tydliggöra syftet med arbetet genom att initiera tydligare diskussioner kring hur aktörerna och åtgärderna bör agera i framtiden. Det är en lång väg fram till att den här förståelsen har nått fram och implementerats fullt ut i svenska samhället, men de insatser som tidigare beskrivits som syftar till att stärka tydligheten i vad spelet vill förmedla, skulle kunna vara bidragande till att stärka en kontinuitet även efter spelandet.

För nästa steg är också *arbetet med marknadsföringen väldigt viktig*. Hur spelet sprids, det vill säga; vilka intressenter det riktar sig till och hur planen för spridandet av både spelet och kunskapen ser ut. Är aspekter som behöver ses över och tydliggöras för en optimal spridning och genomslagskraft för Det urbana spelet. För marknaden finns! *Spelet har en väldigt kraft och ett stort egenvärde*. Den europeiska uppmärksamheten som spelet attraherat, och det faktum att samtliga svenska

spelomgångar som utförts under utvärderingsperioden renderat i att aktörer från spelomgångarna på eget initiativ initierat spelomgångar i nya forum kopplade till deras arbete. Tyder på att både intresset och marknaden för spelet finns.

Detta i sin tur är extra viktigt ur ett regionalt perspektiv, genom implementeringen av RUFSS 2010. *Genom att ytterligare stärka det material och kunskapsunderlag spelet bidrar med för att genomföra RUFSS-strategin Stärk Sammanhållningen,* med syftet att bidra till utvecklingen av regionen.

Slutsatser

Förslag för korten.

Under praktikperioden har spelkorten reviderats och diskuterats, ett 30-tal av korten valdes också ut som extra intressanta i en internationell kontext och översattes till engelska. En redovisning av revideringen och översättningen av spelkorten finns som [Bilaga](#) till den här rapporten.

I framtiden kan det finnas fog för att reducera antalet spelkort utefter de premisser som anges i analysdelen. Detta för att få en bättre och mer robust statistisk uppföljning av spelet och därigenom bredda begreppen för vilken typ av kunskap spelet förmedlar.

Kontinuitet för framtiden

Det är svårt att utvärdera och kritisera ett spel som har rönt så stor uppmärksamhet och uppskattning bland aktörer som arbetar med att främja en hållbar urban utveckling. *Det finns helt klart ett stort intresse och en marknad för spelet*, båda de svenska spelomgångarna har renderat i att aktörerna som spelat initierat nya spelomgångar i andra forum på högre nivå. Även i de samtal och möten som har förts där intressenter begärt möten om spelet. *Den europeiska spelomgången renderade även den i intresse för nya spelomgångar från deltagarnas sida.*

De två huvudspåren för förslagen för utveckling av Det urbana spelet är att främja för diskussion och främja för uppföljning och återkoppling. Detta görs för att skapa en tydligare struktur för spelet, för att på sikt kunna bidra ytterligare och tydligare till arbetet med hållbara urban utveckling.

Metod för uppföljning

Under utvärderingen har betydelsen av uppföljning och återkoppling av spelmomentet framhållits. En del av uppföljningen kan vara att samla alla som varit med på resan till ett storspel med mattan. En annan att utveckla *tydligare metoder för uppföljning av speldeltagarnas upplevelser* för att få tydligare och bättre feedback på spelandet för att bättre kunna utveckla spelet.

Återkopplingen kan mynna ut i värdefull information kring hur olika aktörer fortsatt sitt arbete med hållbar urban utveckling. Samt inom Stockholmsregionen kan det *förse TMR med en värdefull bild av hur strategin Stärk Sammanhållningen implementeras kontinuerligt* i det vardagliga arbetet.

Tid till diskussion/dialog

Spelet är ett spännande *verktyg som i hög grad bidrar till att sätta igång tankeprocesser* och åtminstone där och då starta en dialog och diskussion kring de här frågorna. Det som folk pushat för och som varit mest konkret givande har varit i den

egenlärande och grupplärande dialogen/diskussionen kopplad till spelmomenten. Viktigt att den får adekvat utrymme!

Det kan uppnås med att tydliggöra en diskussionsdel kring vart åtgärderna borde ligga som slutmoment av spelet. *För att effektivisera spelprocessen kan det också formeras ett tal-manus för spelledaren där "reglerna" och premisserna för spelet kort avhandlas. Därigenom går det att sälla bland vad som är nödvändigt viktig information för speldeltagarna och inte. Med mindre fokus på den bakomliggande processen och mer fokus på spelmomentet. Detta för att effektivisera spelprocessen och snabbare nå poängen, så att inte värdefull diskussion äts upp av klockan.*

De två huvudspåren och ett utvecklande av en marknadsföringsplan skulle på sikt gynna utvecklingen av Det urbana spelet. *För att på alla håll i Sverige och även i andra europeiska länder bidra med kunskap om, belysa hinder för och betona vikten av samverkan i arbete med hållbar urban utveckling.* Rent konkret också för TMR kan de insatserna bidra till att implementera TMRs och Stockholmsregionens strategi om att stärka sammanhållningen i regionen. Något som på sikt kan bidra till att Stockholm kommer närmre sin vision om att år 2030 vara Europas mest attraktiva storstadsregion!

Källor

Källor

Scholten, P.W.A., 2012, *Agenda dynamics and the multi-level governance of intractable policy controversies: the case of migrant integration policies in the Netherlands*, Policy Sci (2013) 46:217-236.

Oskarsson, Maria, 2012, *Innanförskap och utanförskap som politisk skiljelinje*, i Lennart Weibull, Henrik Oscarsson & Annika Bergström (red)I framtidens skugga. Göteborgs universitet: SOM-institutet.

Intervjuer

Abrahamsson, Hans, Docent i Freds- och utvecklingsforskning, Göteborgs Universitet

Guevara, Birgitta, Handläggare, Enheten för social hållbarhet, Länsstyrelsen Västra Götalands län

Hedin, Sigrid, senior konsult, SWECO Eurofutures AB

Legeby, Ann, Ph.D. Student, Lic.of Sc, KTH

Lundberg, Johanna, seniorkonsult, SWECO Eurofutures AB

Trapp, Örjan, samordnare stadsdelsutveckling, Uppsala kommun

Bilaga 1

Engelsk översättning spelkort

Förslag till översättning av 37 av spelkort. Kortnummer överensstämmer med [originalkortet på svenska](#).

2 All Residents

Develop strategies where all residents are targets for sustainable urban development, don't just focus on the ones with a foreign background

4 Status of Work Places

Raise the status on work places in deprived urban areas, with focus on those work places with a central role in developing the cohesion in these areas, such as schools, police stations and other societally necessary workplaces

11 Empowerment

Develop methods within the public sector that is built upon empowerment as an engine for development in urban areas

12 Models for Financing

Develop methods based on economic growth investments that handles the costs for renovating run-down areas

14 Public Health as an Indicator

Use public health variables in the monitoring on developmental works in deprived areas as indicator for socio-economic development in these areas

16 Physical Monuments

Build physical monuments that enhances the inhabitants sense of pride in their neighborhood

19 Common Policy Documents

Create common policy documents to ensure sustainability in the urban development to avoid that the work is depending on single actors' commitment

21 Conscious Design

Enhance the well-being of urban areas by supporting a conscious design of the physical environment

22 Good News

Develop a communication strategy based on residents' experiences and promoting positive news to influence the media's negative coverage of certain neighborhoods

23 Holistic Approach

Develop a holistic approach for the developing of socio-economically segregated areas and raise the status of local development processes

24 Get on the Train

Involve more actors from different levels and sectors in order to streamline collaboration on combatting the negative effects of residential segregation

25 Information Efforts

Develop a communication strategy to ensure that residents receive the necessary information about how society works

27 Not Only City Districts

Investigate and identify the problems that may be solved on city district level and which should be solved on city, regional or national level

35 Local Labor Market Policy

Develop local/regional labor market analysis in order to create conditions for locally adapted labor market arrangements to reduce the negative effects of socio-economic residential segregation

36 Learn from History

Evaluate efforts and gather best practices on how various efforts and arrangements successfully have reduced the negative effects of residential segregation

40 Environment as a Meeting Places

Use ecologic development projects as an opportunity for residents to interact and co-operate and by doing so strengthening social aspects of sustainable urban development

41 Multiple Social Networks

Create a basis for people to develop different types of social networks, both networks created on family-ties but also networks based on more loose ties, that can open new doors to different parts of society

43 Nuanced Monitoring

Develop a system for a more nuanced monitoring of urban development that identifies the development of all urban areas and avoids stigmatizing of certain areas

46 Area-based Competence

Create personnel policies that lead to increased recruitment of staff from socio-economically segregated areas, to incorporate area-based knowledge in strategic development issues

47 Partnership

Create prerequisites for partnerships between private and public actors to run area development projects and find new models to finance them

53 Regional Housing

Create a regional non-profit housing corporation in order to create rental apartments evenly dispersed in the urban region

55 Regional Dialogue

Create a dialogue between regional stakeholders about how to work across sectors to create a common ground and move from words to action in urban development

63 Semi-political Meeting Places

Create semi-political venues to discuss the issue of sustainable urban development where politicians and officials unprejudiced can discuss what, how and why

64 Create Meeting Places

Create social and cultural meeting places that allows different people to move and meet within and between urban districts to increase the region's social capital

65 Creating District Identity

Create area identity within an urban district based on residents' identity and what they have brought along from their birthplaces, linked to the city's identity

69 Social Housing

Develop a model for social housing to achieve a mixture of income-categories on the district level in the urban region

70 Social Account

Develop strategies and models that make it possible to demand from private construction companies to take greater social account, example by allocating land

71 Social Impact Analysis

Develop methods for social impact assessment in physical planning to enhance understanding of how to plan for social cohesion

73 Social Mobilizing

Create platforms in urban areas that include all groups and use security work on the district level (e.g. crime prevention) to mobilize residents and use it as the platform for other actions

84 We Don't Do It Like That

Take impressions and lessons of international experiences in urban planning to create innovative and creative solutions to address the urban challenges on social cohesion

85 We've Always Done It That Way

Define regional forms of cooperation that allows for mutual questioning and regard it as a necessity to find new ways

93 Exclusion Costs

Produce estimates for the economic impact of development efforts that clarify how much various forms of exclusion costs

94 Develop Dialogue

Develop dialogue models within the public service that ensures that the residents' knowledge and needs are utilized in regional and urban development and are a basis for policy decisions

95 Development Strategies

Create development strategies that lasts longer than parliamentary terms and are based on socio-economic calculations and social investment funds to prevent future costs for exclusion

97 Trademark

Create or enhance the sense of pride in urban areas by promoting it and building a brand in a cultural context

Bilaga 2

Förslag till omformulering av spelkorten

De gulmarkerade korten har översatts till engelska (se [bilaga 1](#))

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
1	Aktörsanalys	Kartlägg och åskådliggör vilka aktörer som finns inom olika stadsdelsutvecklingsprojekt och vilka insatser de jobbar med	Kartlägga och åskådliggöra vilka aktörer som finns inom olika stadsdelsutvecklingsprojekt och vilka insatser de jobbar med
2	Alla svenskar	Utveckla strategier där alla invånare är målgrupp för hållbar urban utveckling (fokusera inte endast på de med utländsk bakgrund)	Utveckla strategier där alla invånare, oavsett etnisk eller socio-ekonomisk bakgrund, är målgrupp för hållbar urban utveckling.
3	Alternativa bygginitiativ	Skapa förutsättningar för hushåll och småföretag att bilda kollektiv för att bygga egna fastigheter till lägre kostnader (exempelvis enligt tysk modell)	Skapa förutsättningar för hushåll och småföretag att bilda kollektiv för att bygga egna fastigheter till lägre kostnader (exempelvis enligt tysk modell)
4	Arbetsplatsernas status	Höj statusen för arbetsplatser i vissa miljonprogramsområden som är centrala för att öka sammanhållningen i dessa områden, till exempel lärare, vårdpersonal och polis	Höj statusen för lokala arbeten som lärare, vårdpersonal och polis, som är fundamentalt viktiga för att öka sammanhållningen i utsatta områden.
5	Bostadens utformning	Utveckla bostadens utformning för att exempelvis kunna bygga yteffektiva bostäder anpassade till flera grupper och deras efterfrågan	Utveckla bostadens utformning för att exempelvis kunna bygga yteffektiva bostäder anpassade till flera grupper och deras efterfrågan.
6	Bostadsbehov	Skapa system för att diskutera bostadsbehov genom exempelvis paneldialoger med relevanta aktörer från olika styrenivåer	Skapa ett system för att diskutera olika behov inom urbant utvecklingsarbete genom exempelvis paneldialoger med relevanta aktörer från olika styrenivåer.
7	Bostadsförhållanden	Utveckla uppföljningsverktyg för att förstå de verkliga boendesituationerna och bostadsförhållandena i vissa miljonprogramsområden omfattande bl.a. trångboddhet och andrahandsuthyrning	Utveckla uppföljningsverktyg för att förstå de verkliga boendesituationerna och bostadsförhållandena i vissa utsatta områden omfattande exempelvis; trångboddhet och andrahandsuthyrning.
8	Bostadsförsörjningsanalys	Koppla den socioekonomiska boendesegregationens negativa konsekvenser till en analys av bostadsförsörjningen i regionen ("Läget i länet")	Koppla den socioekonomiska boendesegregationens negativa konsekvenser till en analys av bostadsförsörjningen i en region.

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
9	Bostadsköer styr	Skapa bostadskösystem som leder till minskad socioekonomisk boendesegregation genom att ta hänsyn till olika hushålls verkliga betalningsförmåga	Skapa bostadskösystem som leder till minskad socioekonomisk boendesegregation genom att ta hänsyn till olika hushålls verkliga betalningsförmåga
10	Bostadspolitiska mål	Formulera bostadspolitiska mål som adresserar den latenta bostadsmarknaden som finns i vissa miljonprogramsområden för att åstadkomma en positiv utveckling i berörda stadsdelar	Formulera bostadspolitiska mål för den latenta bostadsmarknaden som finns i vissa utsatta områden för att åstadkomma en positiv utveckling i berörda stadsdelar
11	Empowerment	Utveckla metoder inom offentlig sektor som bygger på empowerment som motor för områdes- och stadsutveckling	Utveckla metoder inom offentlig sektor som bygger på empowerment som motor för områdes- och stadsutveckling
12	Finansieringsmodeller	"Utveckla finansieringsmodeller som bygger på investering i regionens tillväxt för att hantera kostnader för upprustning i vissa miljonprogramsområden"	Utveckla finansieringsmodeller som bygger på investering i regionens tillväxt för att hantera kostnader för upprustning i vissa utsatta områden.
13	Flytta inte problemen	Ta fram en finansieringsmodell för att behålla miljonprogrammets flerfamiljshus som ett viktigt segment i regionens bostadsmarknad, så att marknaden fortsättningsvis kan tillhandahålla ett varierat bostadsutbud	Ta fram en finansieringsmodell för att behålla miljonprogrammets flerfamiljshus som ett viktigt segment i regionens bostadsmarknad, så att marknaden fortsättningsvis kan tillhandahålla ett varierat bostadsutbud
14	Folkhälsa som uppföljning	Använd ett folkhälsoperspektiv för att följa upp utvecklingsarbetet i dessa områden genom att ta fram folkhälsoindikatorer som visar att områden och de boende mår bra	Använd ett folkhälsoperspektiv för att följa upp utvecklingsarbetet i olika områden genom att ta fram folkhälsoindikatorer som visar om områden och de boende mår bra.
15	Framtidsscenarier	Skapa framtidsscenarion för olika stadsdelars utveckling med hjälp av exempelvis GIS, flygfoto, marknadsanalyser och demografisk statistik	Skapa framtidsscenarion för olika stadsdelars utveckling med hjälp av exempelvis GIS, flygfoto, marknadsanalyser och demografisk statistik
16	Fysiska monument	Bygg fysiska monument som stärker de boendes känsla av stolthet över att bo i stadsdelen	Bygg fysiska monument som stärker de boendes känsla av stolthet över att bo i stadsdelen
17	Fördomar	Utveckla metoder inom planprocessen som medvetandegör hur fördomar om ett område påverkar tjänstemännens upplevelse av utvecklingsmöjligheter	Utveckla metoder inom planprocessen som medvetandegör hur fördomar om ett område påverkar tjänstemännens upplevelse av utvecklingsmöjligheter
18	Gemensamma begrepp	"Social sammanhållning, integration, interkulturell, etniskt blandad."; ta fram ett ramverk för olika begrepp som är brett förankrade vad gäller betydelse och användningsområde	Exempel: Social sammanhållning, integration, interkulturell, etniskt blandad, homogena kontra heterogent områden; ta fram ett ramverk för olika begrepp som är brett förankrade vad gäller betydelse och användningsområde

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
19	Gemensamma styrdokument	Skapa gemensamma styrdokument för att säkerställa hållbarheten i urbant utvecklingsarbete och för att undvika att arbetet är beroenden av enskilda aktörers engagemang	Skapa gemensamma styrdokument för att säkerställa hållbarheten i urbant utvecklingsarbete och för att undvika att arbetet är beroenden av enskilda aktörers engagemang
20	Geografiska områdesgrupper	Bilda geografiska områdesgrupper för att på områdesnivå kunna arbeta sektors- och styρνivåövergripande inom en kommun	Bilda geografiska områdesgrupper för att på områdesnivå kunna arbeta sektors- och styρνivåövergripande inom en kommun
21	Gestaltning	Öka trivseln i områden genom att satsa på medveten gestaltning av den fysiska miljön	Öka trivseln i områden genom att satsa på medveten gestaltning av den fysiska miljön.
22	Goda nyheter	Utveckla en kommunikationsstrategi som bygger på invånarnas upplevelser och på positiva nyheter för att påverka mediabiliden av vissa miljonprogramsområden	Utveckla en kommunikationsstrategi som bygger på invånarnas upplevelser och på positiva nyheter för att påverka mediabiliden av utsatta områden
23	Helhetstänkande	Utveckla ett helhetsperspektiv i utvecklingen av socioekonomiskt segregerade områden och höj statusen på utvecklingsarbetet	Utveckla ett helhetsperspektiv i utvecklingen av socioekonomiskt segregerade områden och höj statusen på utvecklingsarbetet
24	Hoppa på tåget!	Involvera fler aktörer från olika styρνivåer och sektorer (Arbetsförmedlingen, fackförbund, församlingar, m.fl.) för att effektivisera samarbetet kring boendesegregationens negativa effekter	Involvera fler aktörer från olika styρνivåer och sektorer (Arbetsförmedlingen, fackförbund, församlingar, m.fl.) för att effektivisera samarbetet kring boendesegregationens negativa effekter
25	Informationsinsatser	Ta fram en informationsstrategi som säkerställer att invånare får nödvändig information om hur samhället fungerar	Ta fram en informationsstrategi som säkerställer att invånare får nödvändig information om hur samhället fungerar.
26	Ingångsporten	Ta fram utvecklingsplaner för vissa miljonprogramsområden som bygger på lösningar som passar dessa områdens funktion som ingångsport till bostadsmarknaden i regionen	Ta fram utvecklingsplaner för vissa miljonprogramsområden som bygger på lösningar som passar dessa områdens funktion som ingångsport till bostadsmarknaden i regionen
27	Inte bara stadsdel	Härled och identifiera vilka problem som kan påverkas på områdesnivå och vilka som bör lösas på stadsnivå eller på samhällelig systemnivå	Härled och identifiera vilka problem som kan påverkas på områdesnivå och vilka som bör lösas på stadsnivå eller på samhällelig styρνivå
28	Internationalisera skolor	Utveckla och arbeta med interkulturell pedagogik för att höja andelen som klarar grundskolan och använd detta som en tillgång för att skapa attraktiva skolor i socioekonomiskt segregerade områden	Utveckla och arbeta med interkulturell pedagogik för att höja andelen som klarar grundskolan och använd detta som en tillgång för att skapa attraktiva skolor i socioekonomiskt segregerade områden
29	Inveckla projekt	Utveckla metoder för att "inveckla" utvecklingsprojekts erfarenheter och resultat i ordinarie strukturer	Utveckla metoder för att "inveckla" utvecklingsprojekts erfarenheter och resultat i ordinarie strukturer, för att bryta invanda mönster.

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
30	Krisberedskap	Bredda riskbegreppet till att även innefatta sociala krissituationer (jämför t.ex. med bränderna i Paris, London)	Bredda riskbegreppet till att även innefatta sociala krissituationer, som de bränder som skedde i Husby
31	Kunskapsarenor	Utveckla kunskapsarenor för kunskaps-spridning och lärande över disciplinränser om hållbar urban utveckling och samband mellan olika aktörers uppdrag och verksamheter	Utveckla kunskapsarenor om hållbar urban utveckling för kunskaps-spridning och lärande över disciplinränser och samband mellan olika aktörers uppdrag och verksamheter.
32	Kunskapsbaserat utvecklingsarbete	Utveckla metoder för kunskapsbaserat utvecklingsarbete som bygger på kunskapsproduktion i tre steg: generera kunskap från forskning och utvärdering; sprida och lära ut kunskaper samt tillämpa dessa kunskaper i utvecklingsarbetet	Utveckla metoder för kunskapsbaserat utvecklingsarbete som bygger på kunskapsproduktion i tre steg; generera kunskap från forskning och utvärdering, sprida och lära ut kunskaper och slutligen tillämpa dessa kunskaper i utvecklingsarbetet
33	Kvalitetssäkra lärandet	Vidareutveckla system för regelbunden uppföljning, utvärdering och lärande av insatser för att gynna ett kunskapsbaserat utvecklingsarbete	Vidareutveckla system för regelbunden uppföljning, utvärdering och lärande av insatser för att gynna ett kunskapsbaserat utvecklingsarbete
34	Livsstilar skapar marknader	Analysera olika gruppers livsstilar som en möjlighet till utveckling av nya lokala och regionala marknader för tillväxt	Analysera olika gruppers livsstilar som en möjlighet till utveckling av nya lokala och regionala marknader för tillväxt
35	Lokal arbetsmarknadspolitik	Utveckla lokala/regionala arbetsmarknadsanalyser för att skapa förutsättningar för lokalt behovsanpassade arbetsmarknadspolitiska insatser som leder till minskad socioekonomisk boendesegregation	Utveckla lokala och regionala arbetsmarknadsanalyser för att skapa förutsättningar för lokalt behovsanpassade arbetsmarknadspolitiska insatser som leder till minskad socioekonomisk boendesegregation.
36	Lär av historien	Utvärdera insatser och samla relevanta exempel på hur man med olika insatser har lyckats motverka den socioekonomiska boendesegregationens negativa konsekvenser	Utvärdera insatser och samla relevanta exempel på hur man med olika insatser har lyckats motverka den socioekonomiska boendesegregationens negativa konsekvenser
37	Marknadsanalys	Utveckla bostadsmarknadsanalyser för att identifiera nya kundgrupper i områden som har god fysisk potential för nyproduktion, men som i nuvarande analyser anses ha låg status	Utveckla bostadsmarknadsanalyser för att identifiera nya kundgrupper i områden som har god fysisk potential för nyproduktion, men som i nuvarande analyser anses ha låg status
38	Medborgarbudget	Utveckla en struktur för medborgarbudget för att öka delaktighet, skapa förutsättningar för empowerment och ge instrument för påverkan	Utveckla en struktur för medborgarbudget för att öka delaktighet, skapa förutsättningar för empowerment och ge instrument för påverkan
39	Mellankommunala rådslag	Skapa mellankommunala rådslag för att hantera frågor beträffande bostäder, trafik, företagsetablering m.fl. över kommungränser	Skapa mellankommunala rådslag för att hantera frågor beträffande bostäder, trafik, företagsetablering m.fl. över kommungränser

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
40	Miljö som mötesplats	Använd ekologiska utvecklingsprojekt som möjlighet för de boende att samverka kring och därmed stärka även de sociala aspekterna av hållbar utveckling	Använd ekologiska utvecklingsprojekt som möjlighet för de boende att samverka kring och därmed även stärka de sociala aspekterna av hållbar utveckling.
41	Multipla sociala nätverk	Underlätta för människor att utveckla flera olika typer av sociala nätverk, både sådana som bygger på starka relationer (familj/släkt) men också relationer som bygger på svaga band och som kan öppna andra dörrar till samhället	Underlätta för människor att utveckla flera olika typer av sociala nätverk, både sådana som bygger på familjerelationer men också relationer som bygger på andra typer av lite svagare band och som kan öppna nya dörrar till samhället
42	Målanalys	Analysera motstridiga mål inom kommunpolitiken redan före starten av utvecklingsarbetet	Analysera motstridiga mål inom kommunpolitiken redan före starten av utvecklingsarbetet
43	Nyansera uppföljningen	Utveckla ett system för uppföljningen av hållbar urban utveckling som mer nyanserat belyser utvecklingen för samtliga stadsdelar och undviker stigmatisering av vissa områden	Utveckla ett system för uppföljningen av insatser riktade mot hållbar urban utveckling, som mer nyanserat belyser utvecklingen för samtliga stadsdelar och undviker stigmatisering av vissa områden.
44	Offentlig service	Ta fram riktlinjer för att garantera att offentlig service i form av exempelvis skola, fritid och vård finns i området i någon form	Ta fram riktlinjer för att garantera att offentlig service i form av exempelvis skola, fritid och vård finns i området i någon form
45	Offentlig upphandling	Lägg in krav på socialt ansvarstagande som "ska-krav" i offentliga upphandlingar som ett incitament för mångfaldsorientering av företagen	Lägg in krav på socialt ansvarstagande som "ska-krav" i offentliga upphandlingar som ett incitament för mångfaldsorientering av företagen
46	Områdeskompetens	Skapa personalpolicys som leder till ökad rekrytering av personal från socioekonomiskt segregerade områden, för att få in områdeskunskap i det strategiska utvecklingsarbetet	Skapa personalpolicys som leder till ökad rekrytering av personal från socioekonomiskt segregerade områden, för att få in områdeskunskap i det strategiska utvecklingsarbetet
47	Partnerskap	Skapa förutsättningar för partnerskap mellan privata och offentliga aktörer för att driva en områdesutveckling och hitta nya finansieringsmodeller	Skapa förutsättningar för partnerskap mellan privata och offentliga aktörer för att driva en områdesutveckling och hitta nya finansieringsmodeller
48	Platsens förutsättningar	Genomför fysisk upprustning i stadsdelen som tar till vara platsens unika kvaliteter och behåll den fysiska struktur som fungerar i ett område vid komplettering och förändring	Genomför fysisk upprustning i stadsdelen som tar till vara platsens unika kvaliteter och behåll den fysiska struktur som fungerar i ett område vid komplettering och förändring
49	Politiska partier	Öppna de politiska partiernas struktur så att fler samhällsgrupper kan ta på sig politiska uppdrag som en förutsättning för social sammanhållning	Öppna de politiska partiernas struktur så att fler samhällsgrupper kan ta på sig politiska uppdrag som en förutsättning för social sammanhållning

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
50	Projektets långsiktighet	Formulera finansierings- eller kvalitetskrav som leder till att utvecklingsprojekt blir en del av långsiktiga utvecklingsplaner och leder till utveckling av de ordinarie strukturerna	Formulera finansierings- eller kvalitetskrav som leder till att utvecklingsprojekt blir en del av långsiktiga utvecklingsplaner och leder till utveckling av de ordinarie strukturerna
51	På tvären	Upprätta stödprogram som endast finansierar utvecklingsarbeten som bygger på tvärsektoriella insatser	Upprätta stödprogram som endast finansierar utvecklingsarbeten som bygger på tvärsektoriella insatser
52	Rasism och diskriminering	Ta fram program som involverar alla befolkningsgrupper i arbetet med att förebygga rasism och diskriminering	Ta fram program som involverar alla befolkningsgrupper i arbetet med att förebygga rasism och diskriminering
53	Regional allmännytta	Skapa ett regionalt allmännyttigt bostadsbolag i syfte att skapa hyresrätter jämnt spridda i regionen	Skapa ett regionalt allmännyttigt bostadsbolag i syfte att skapa hyresrätter jämnt spridda i regionen
54	Regional arbetsmarknad	Skapa arbetsplatser i socioekonomiska segregerade områden (t.ex. nystartszoner, utlokalisering offentlig verksamhet) för att koppla områden till regionens arbetsmarknad	Skapa arbetsplatser i socioekonomiskt segregerade områden för att koppla områden till regionens arbetsmarknad
55	Regional dialog	Skapa en dialog mellan regionala aktörer om hur man kan arbeta över sektorsgränser för att skapa samsyn och gå från ord till handling inom urbant utvecklingsarbete	Skapa en dialog mellan regionala aktörer om hur vi kan börja arbeta över sektorsgränser för att skapa samsyn och gå från ord till handling inom urbant utvecklingsarbete
56	Regional SFI /SFx	Vidareutveckla regionalisering av SFI-undervisningen för att matcha nyanländas olika behov kopplat till utbildning, yrke m.m.	Vidareutveckla regionalisering av SFI-undervisningen för att matcha nyanländas olika behov kopplat till intresse, utbildning och yrke.
57	Regionala stadskärnor	Koppla näringslivsutveckling till fysisk planering och utveckling av regionala stadskärnor som även omfattar vissa miljonprogramsområden	Koppla näringslivsutveckling till fysisk planering och utveckling av regionala stadskärnor som även omfattar utsatta områden.
58	Regionalt ledarskap	Ta fram principer för regionalt ledarskap för att hantera problemen som urbana segregeringsmekanismer genererar (t.ex. boendesegregation)	Ta fram principer för regionalt ledarskap för att hantera problemen som urbana segregeringsmekanismer genererar
59	Regionalt stöd	Skapa ett regionalt system för analys, strategi och uppföljning av urban utveckling via indikatorer, medan kommunen står för själva utförandet	Skapa ett regionalt system för analys, strategi och uppföljning av urban utveckling via indikatorer, medan kommunen står för själva utförandet
60	Robust och attraktiv	Utveckla utvecklingsstrategier för mer blandade upplåtelseformer och funktioner i vissa miljonprogramsområden genom att tillåta friare angreppssätt för markanvändning	Utveckla utvecklingsstrategier för mer blandade upplåtelseformer och funktioner i vissa miljonprogramsområden genom att tillåta friare angreppssätt för markanvändning

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
61	RUFS ger kunskap	Generera och sprid kunskap om hållbar urban utveckling inom ramen för genomförandet av RUFS 2010	Generera och sprid kunskap om hållbar urban utveckling inom ramen för gällande regionala utvecklingsstrategier.
62	Samhörighet	Skapa sammanhållningsstrategier inom stadsdelarna samt mellan stadsdelarna och omvärlden som bl.a. bygger på olika gruppers samhörighet inom stadsdelarna	Skapa sammanhållningsstrategier inom stadsdelarna samt mellan stadsdelarna och omvärlden som bl.a. bygger på olika gruppers samhörighet inom stadsdelarna
63	Semi-politiska mötesplatser	Skapa semi-politiska mötesplatser för att diskutera frågan om hållbar urban utveckling där politiker och tjänstemän kan diskutera vad, hur och varför	Skapa semi-politiska mötesplatser för att diskutera frågan om hållbarhet där politiker och tjänstemän kan diskutera vad, hur och varför kring urban utveckling.
64	Skapa mötesplatser	Skapa mötesplatser med sociala och kulturella funktioner som möjliggör att olika människor rör sig inom och mellan stadsdelar och kan mötas	Skapa mötesplatser med sociala och kulturella funktioner som möjliggör att olika människor kan mötas och röra sig inom och mellan stadsdelar.
65	Skapa områdesidentitet	Skapa områdesidentitet som bygger på invånarnas identitet och det de har tagit med sig från sin födelseort, kopplat till stadens identitet	I relation till stadens/regionens identitet UTVECKLA en områdesidentitet som bygger dels på områdets historia och dels på invånarnas identitet och det de tagit med sig från sin födelseort.
66	Skapa visioner	Ta initiativ till pilotprojekt och förstudier för att visa på ett områdes eller olika samarbetsformers potential för vidareutveckling i ett visionärt sammanhang	Initiera pilotprojekt och förstudier för att visa på ett områdes eller olika samarbetsformers potential för vidareutveckling i ett visionärt sammanhang
67	Skolans mötesplats	Stärk förskolans och skolans roll som mötesplatser för förståelse och lärande av sociala och kulturella koder och formande av gemensamma värdegrunder	Stärk förskolans och skolans roll som mötesplatser för förståelse och lärande av sociala och kulturella koder och formande av gemensamma värdegrunder
68	Social agenda	Skapa samordning för att få en strategisk utveckling som har sin utgångspunkt i att fler äger den "sociala agendan" i regionen	Skapa samordning för att få en strategisk utveckling som har sin utgångspunkt i att fler äger den "sociala agendan" i regionen
69	Social housing	Utveckla svensk modell för "social housing" för att åstadkomma blandade inkomstkategorier överallt i Stockholmsregionen	Utveckla svensk modell för "social housing" för att åstadkomma blandade inkomstkategorier överallt i Stockholmsregionen
70	Social hänsyn	Utveckla strategier och modeller som gör det möjligt att kräva från privata byggaktörer att ta större socialt hänsyn exempelvis genom markanvisning	Utveckla strategier och modeller som genom exempelvis markanvisning öppnar för möjligheten att ställa högre krav på social hänsyn hos privata byggaktörer.
71	Social konsekvensbedömning	Utveckla metoder för sociala konsekvensbedömningar i fysisk planering för att öka förståelsen för hur man kan planera för social sammanhållning	Utveckla metoder för sociala konsekvensbedömningar i fysisk planering för att öka förståelsen för hur vi kan planera för social sammanhållning

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
72	Social miljöbedömning	Inkludera de sociala aspekterna av hållbar utveckling i arbetet med miljöbedömningen exempelvis genom avsnittet Hälsa - säkerhet i MKB.	Inkludera de sociala aspekterna av hållbar utveckling i arbetet med miljöbedömningen, exempelvis genom avsnittet Hälsa - säkerhet i Miljökonsekvensbeskrivning.
73	Social mobilisering	Skapa arenor i stadsdelar som inkluderar alla grupper och använd verksamhetsområdet trygghet att mobilisera de boende kring och använd det som mötesplats för ytterligare insatser	Skapa arenor i stadsdelar som inkluderar alla grupper och använd verksamhetsområdet trygghet att mobilisera de boende kring och använd det som mötesplats för ytterligare insatser
74	Sociala aspekter	Öka kunskapen om sociala aspekter av hållbar utveckling hos samtliga yrkesgrupper som deltar i planprocessen	Öka kunskapen om sociala aspekter av hållbar utveckling hos samtliga yrkesgrupper som deltar i planprocessen
75	Sociala frågor	Lyft sociala frågor tydligare i översikts- och detaljplaner, använd metoder för delaktighet som finns utarbetade, prioritera det sociala perspektivet högre och gör det till en fråga för alla förvaltningar	Lyft sociala frågor tydligare i översikts- och detaljplaner, använd metoder för delaktighet som finns utarbetade, prioritera det sociala perspektivet högre och gör det till en fråga för alla förvaltningar
76	Sociala gränsvärden	Skapa gränsvärden för sociala aspekter i hållbar urban utveckling liknande bullergränserna som används inom Miljökonsekvensbedömningen	Skapa gränsvärden för sociala aspekter i hållbar urban utveckling liknande bullergränserna som används inom Miljökonsekvensbedömningen
77	Sociala krav	Utveckla analysmodeller för stadsutvecklingen som tydliggör hur projektet påverkar de sociala aspekterna av hållbar utveckling i relation till de miljömässiga och ekonomiska aspekterna	Utveckla analysmodeller för stadsutveckling som tydliggör hur ett projekt påverkar de sociala aspekterna i relation till de miljömässiga och ekonomiska aspekterna av hållbar utveckling.
78	Sociala kvalitetsmål	Ta fram mätbara sociala mål i linje med miljökvalitetsmålen för att skapa förutsättningar för integrering av sociala aspekter i andra verksamhetsområden	Ta fram mätbara sociala mål i linje med miljökvalitetsmålen för att skapa förutsättningar för integrering av sociala aspekter i andra verksamhetsområden
79	Sociala värden	Arbeta för att sociala värden ska ha ett eget värde som bygger på mänskliga rättigheter, inte enbart i termer av kostnadsbesparingar	Arbeta för att sociala värden ska ha ett eget värde som bygger på mänskliga rättigheter, inte enbart i termer av kostnadsbesparingar
80	Socialt perspektiv	Utveckla det sociala perspektivet i fysisk planering för att säkerställa kopplingen mellan utvecklingen av vissa utsatta områden och stadens utveckling	Utveckla det sociala perspektivet i fysisk planering för att säkerställa kopplingen mellan utvecklingen av vissa utsatta områden och stadens utveckling
81	Stadens olika kvaliteter	Utveckla analysmodeller för stadsutveckling som tar hänsyn till både innerstadens och ytterstadens olika kvaliteter i en symbios	Utveckla analysmodeller för stadsutveckling som tar hänsyn till både innerstadens och ytterstadens olika kvaliteter i en symbios
82	Stadsdel och region	Skapa ett helhetsperspektiv på regional nivå i stället för att peka ut särskilda stadsdelar som problembärare och tydliggör vad som ska lösas inom respektive styρνivå	Skapa ett helhetsperspektiv på regional nivå i stället för att peka ut särskilda stadsdelar som problembärare och tydliggör vad som ska lösas inom respektive styρνivå

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
83	Stuprörsstyrning hämnar	Utveckla former för processtyrning som bygger på samverkan över sektorsgränser och motverkar stuprörsstyrningens samordningsförluster	Utveckla former för processtyrning som bygger på samverkan över sektorsgränser och motverkar stuprörsstyrningens samordningsförluster
84	Så gör vi inte i Sverige	Ta intryck och lärdom av internationella erfarenheter inom stadsplanering för att skapa nytänkande och nya kreativa lösningar	Ta intryck och lärdom av internationella erfarenheter inom stadsplanering för att skapa nytänkande och nya kreativa lösningar.
85	Så har vi alltid gjort...	Definiera regionala samverkansformer som tillåter ömsesidigt ifrågasättande och se det som en förutsättning för att hitta nya vägar	Definiera regionala samverkansformer som tillåter ömsesidigt ifrågasättande och se det som en förutsättning för att hitta nya vägar.
86	Tillväxtanalys	Genomför en tillväxtanalys av de socioekonomiskt segregerade områdena som visar dessa områdens möjligheter för ekonomisk tillväxt i regionen	Genomför en tillväxtanalys av de socioekonomiskt segregerade områdena som visar dessa områdens möjligheter för ekonomisk tillväxt i regionen
87	Tillväxtförlusten	Ta fram en beräkningsmodell som tydliggör hur regionens tillväxt kommer att hämmas om inte hela regionens potential utnyttjas	Ta fram en beräkningsmodell som tydliggör hur regionens tillväxt kommer att hämmas om inte hela regionens potential utnyttjas
88	Tillväxtområden	Skapa tillväxtstrategier för områden som skapar förutsättningar för dem att bli tillväxtområden	Skapa tillväxtstrategier för områden som skapar förutsättningar för dem att bli tillväxtområden
89	Transport bryter segregation	Belys sociala aspekter av transportsystem (väg, kollektivtrafik, spårväg m.m.) för att knyta samman områden som underlag till kommunernas översiktsplaner och den regionala utvecklingsplanen	Belys sociala vinster av hur transportsystem som väg, kollektivtrafik och spårväg, knyter samman områden. Som underlag till kommunernas översiktsplaner och den regionala utvecklingsplanen
90	Tvärsektoriell analys	Utvärdera de olika aktörernas arbetsinsats i projekt utifrån ett helhetsperspektiv för att tydliggöra det tvärsektoriella gränssnittet	Utvärdera de olika aktörernas arbetsinsats i projekt utifrån ett helhetsperspektiv för att tydliggöra det tvärsektoriella gränssnittet
91	Uppmuntra nya byggherrar	Uppmuntra att nya byggherrar kommer in på bostadsmarknaden och möjliggör nya produkter, ökad konkurrens och minskade byggkostnader	Uppmuntra att nya byggherrar kommer in på bostadsmarknaden och möjliggör nya produkter, ökad konkurrens och minskade byggkostnader
92	Upprustningsbehov	Använd upprustning av vissa miljonprogramsområden som del av ett långsiktigt utvecklingsarbete (hållbar urban utveckling)	Använd upprustning av vissa miljonprogramsområden som del av ett långsiktigt utvecklingsarbete för en hållbar urban utveckling.
93	Utanförskap kostar	Ta fram kalkyler för ekonomiska konsekvenser av uteblivna utvecklingsinsatser som tydliggör hur mycket olika former av utanförskap kostar	Ta fram kalkyler för de ekonomiska konsekvenserna av uteblivna utvecklingsinsatser som tydliggör hur mycket olika former av utanförskap kostar.

nr	Rubrik	Innehåll	Reviderat innehåll
94	Utveckla dialog	Utveckla dialogmodeller inom tjänstemannaorganisationen som säkerställer att invånarnas kunskaper och behov tas tillvara i områdes- och stadsutveckling och är underlag till politiska beslut	Utveckla dialogmodeller inom tjänstemannaorganisationer som säkerställer att invånarnas kunskaper och behov tas tillvara i områdes- och stadsutveckling och är underlag till politiska beslut.
95	Utvecklingsstrategier	Ta fram utvecklingsstrategier som varar längre än en mandatperiod och som bygger på samhällsekonomiska kalkyler och sociala investeringsfonder för att förebygga framtida kostnader för utanförskap	Ta fram utvecklingsstrategier som varar längre än en mandatperiod och som bygger på samhällsekonomiska kalkyler och sociala investeringsfonder för att förebygga framtida kostnader för utanförskap
96	Vardagsgeografi	Utveckla modeller för stadsplanering som i större utsträckning tar hänsyn till människors vardagsgeografi	Utveckla modeller för stadsplanering som i större utsträckning tar hänsyn till människors vardagsgeografi
97	Varumärke	Skapa stolthet kring en plats/ett område genom att marknadsföra den och bygga ett varumärke i kulturella sammanhang	Skapa stolthet kring en plats eller ett område genom att marknadsföra den och bygga ett varumärke i kulturella sammanhang.
98	Vidga vyerna	Involvera aktörer utanför regionen som kan bidra med kunskap och erfarenheter från andra regioner	Involvera aktörer utanför regionen som kan bidra med kunskap och erfarenheter från andra regioner
99	Visualisera mera	Skapa analytiska instrument som på begripligt sätt visar vilka faktorer som driver på den socioekonomiska boendesegregationen	Skapa analytiska instrument som på ett begripligt sätt visar vilka faktorer som driver på den socioekonomiska boendesegregationen.